

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.21/2024/8.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. augusztus 30. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt Terhelt1 szerződéses őrzető ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2024. március 18. napján kihirdetett 43.Kb.107/2023/13. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét szolgálatban kötelességszegés vétségnek [Btk. 438. § (1) bekezdés] minősíti. A folytatólagos elkövetésére vonatkozó utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. március 18. napján kihirdetett 43.Kb.107/2023/13. számú ítéletével Terhelt1 szerződéses őrzető vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében [Btk. 438. § (1) bekezdés], ezért öt 120 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Az így kiszabott összesen 120.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[2] A kihirdetett ítéletet az ügyész a jogorvoslati nyilatkozat megtételére fenntartott három munkanapi határidőben tudomásul vette, míg a vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

[3] A védő a fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy álláspontja szerint nem bizonyított, hogy olyan cselekmény valósult volna meg, amely kimerítené a vád tárgyává tett bűncselekmény törvényi tényállását. Érvelése szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás, a

tanúk vallomása, valamint az okirati bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a vádlott nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. E körben utalt tanú² őrnagy tanúvallomására, amelyben foglaltaknak tanú³ alezredes tanúvallomása részben ellentmondott, ebből pedig azt a következtetést látta levonhatónak, hogy tanú² tanú vallomása, mint az egyetlen olyan, amelyre a vád alapul, nem objektív, nem megbízható, lényeges kérdésekben tér el az egyéb, objektív bizonyítékoktól, így az ő vallomásának a bizonyítékok köréből történő kirekesztése indokolt. További, lényeges körülményként említette a védő a tárgyaláson beszerzett ellenőrzési napló másolatát, amelyben valóban szerepel egy bejegyzés 5 óra a 20 perckor, azonban önmagában ez a bejegyzés nem alkalmas arra, hogy kétséget kizáróan igazolja az ellenőrzés megkezdésének az időpontját. A védő érvelése szerint az események sorrendisége alapján az ellenőrzés ténylegesen 05:00 óra előtt kezdődhetett meg, a bejegyzés pedig történhetett 5 óra 20 perckor. A védő kiemelte továbbá azt is, hogy az eljárás során ugyancsak tanúként meghallgatott tanú⁴ korábban sohasem tett olyan nyilatkozatot, amelyben határozottan állította volna azt, hogy az ellenőrzés mely időpontban kezdődött, és hogy annak mi volt a menete. A védő álláspontja szerint a tanú⁴ által észlelt beszélgetés tanú² őrnagy és Terhelt¹ között 05:00 órát követő időpontban történt, tehát a vádlott által állított 5 órát megelőző időpontban történt ellenőrzés megkezdése az, ami alappal elfogadható. A védő felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy a jelen büntetőeljárásban sem olyan objektív bizonyíték nem került beszerzésre, mely védenca bűnösségére engedne következtetni, sem pedig a közvetett bizonyítékok zárt láncolata nem alkot egy olyan logikai egységet, amelyből ilyen következtetést lehetne levonni. Mindezek alapján kérte a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsát, hogy a vádlottat a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítottság hiányában mentse fel.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.326/2024/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, az ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, majd a beszerzett bizonyítékokat értékelve, mérlegeléssel – a vádlott tagadásával szemben – állapította meg a tényállást, amely megalapozott. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, így a törvényszék mérlegelését támadó és a vádlott felmentését célzó fellebbezések a másodfokú eljárásban nem vezethetnek eredményre. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a vádlott magatartását törvényesen minősítette szolgálatban köteleességszegés vétségének, azonban büntető anyagi jogszabályt sértően tekintette a vádlott magatartását folytatólagosan elkövetett cselekménynek. Szemben az elsőfokon eljáró katonai tanács álláspontjával, az általa is hivatkozott bírói gyakorlat, illetve a bíróság által nevesített BH. 1995.135. számú eseti döntés is kategorikusan természetes egységnek tekinti a szolgálatban köteleességszegés jogi értékelése során az ugyanazon szolgálatban követendő szabályok különböző módon történő megszegését. A kifejtetekre figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a folytatólagosságra utalást a másodfokú eljárásban mellőzni indítványozta. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésének az alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés is elegendő a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez. Minderre figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[5] A vádlott és a védő által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét. A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdés alapján tanácsulésen járt el.

[6] A másodfokú katonai tanács előzményként megállapította, hogy a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség a 2.Nyom.2171/2021. számú vádiratában Terhelt1 szerződéses őrvezetőt a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségével vádolta. A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. szeptember 21. napján kelt 43.Kbk.103/2023/4. számú büntetővégzésével a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 150 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint pénzbüntetést szabott ki a vádlottal szemben. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A büntetővégzést az ügyészség tudomásul vette, míg a vádlott a törvényes határidőn belül védője útján tárgyalás tartása iránti indítványt terjesztett elő.

[7] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértésre egyik érdekelt sem hivatkozott. Az ügyben az elsőfokú katonai tanács előkészítő ülést tartott, ahol büntetővégzését hatályon kívül helyezte. A vádlott a bűnösségét nem ismerte el, tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, ezért a Be. 508. § a) pontja alapján törvényesen tárgyalásra utalta és a tárgyalást nyomban kitűzte. A másodfokú katonai tanács a felülvizsgálat során azt is megállapította, hogy a törvényszék a tárgyalás során a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta, a vádlott és a védő az eljárásban törvényes jogaikat maradéktalanul gyakorolhatták, és az eljárásban résztvevő vádlott és a tanúk figyelmeztetése a törvényi előírásoknak megfelelően történt.

[8] Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson kihallgatta a vádlottat, aki élt a mentesség jogával, ugyanakkor a kihallgatott tanúk vallomására érdemi észrevételeket tett. Ennek során tagadta a bűncselekmény elkövetését, hivatkozva arra, hogy nem aludt az ellenőrzéskor és annak megkezdésére 5 óra előtt került sor. A törvényszék a vádlott védekezésének leellenőrzése és a tényállás tisztázása érdekében tanúként hallgatta ki az ellenőrzést végző tanú2 őrnagyot, tanú3 alezredest, a vádlott előjáróját és tanú4 szerződéses őrvezetőt, és ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük különösen a vádlott vezénylesére vonatkozó iratokat, az ellenőrzési napló és ellenőrzési jegyzőkönyv tartalmát, a szolgálat ellátására vonatkozó okmányokat. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint az elsőfokú bíróság minden releváns és figyelembevehető bizonyítékot megvizsgált.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen és kellő alaposággal értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. A logika szabályainak megfelelő következtetés útján helyes érvekkel fejtette ki, hogy a tagadó vádlotti védekezéssel szemben a tényállást miért tanú2 őrnagy okiratokkal is alátámasztott vallomására, továbbá tanú4 szerződéses őrzető tanúvallomására, valamint az ismertetett okirati bizonyítékokra alapította. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy tanú2 őrnagy – senki által nem vitatottan – ellenőrzési körútját 5 órakor, a laktanyaügyletesi szolgálat ellenőrzésével kezdte meg és ezt követően hajtotta végre a vádlott épületügyletes helyettesi szolgálatának ellenőrzését, így arra kétséget kizáróan 5 óra után került sor.

[10] Az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint indokolási kötelezettségének eleget tett ítélete [12]-[26] bekezdésében, és mérlegeléssel ítélete [7]-[8] bekezdésében terhelő történeti tényállást állapított meg.

[11] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a felülbírálata alapjául elfogadta.

[12] A vádlottnak és védőjének eltérő tényállás megállapítására és felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

[13] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért a vádlottnak és védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék katonai tanácsa maradéktalanul eleget tett.

[14] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban, amikor a szolgálatban kötelességszegést folytatólagosan elkövetettnek minősítette. A fellebbviteli bíróság egyetért a fellebbviteli főügyészség e körben kifejtett jogi álláspontjával. A bírói gyakorlat, illetve az elsőfokú katonai tanács által is nevesített BH1995.135. számú eseti döntés is kategorikusan

természetes egységnek tekinti az ugyanazon szolgálatban követendő szabályok különböző módon történő megszegését. Így a vádlott azzal a magatartásával, hogy épületügyeletes helyettesi szolgálata során az engedélyezett pihenő időn kívül a felállítási helyét engedély nélkül elhagyta és elaludt, a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét valósította meg. A folytatólagosság megállapítására az olyan szolgálatok ellátása során kerülhet sor, amelyek nem egységes jellegűek, amikor a kötelmek egymástól elkülönülő konkrét szolgálatban történő megszegésére többször kerül sor. Ezért a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlott szolgálati bűncselekményét szolgálatban kötelességszegés vétségének [Btk. 438. § (1) bekezdés] minősítette, a folytatólagos elkövetésre utalás mellőzésével.

[15] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete [36]-[38] bekezdésében helyesen sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő körülményeket. Mellőzi a súlyosító körülményként hivatkozott folytatólagos elkövetésre utalást.

[16] Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a bünteteskiszabási körülményekre, valamint a cselekmény társadalomra veszélyességének enyhébb megítélésére, tárgyi súlyára, a vádlott alanyi bűnösségének fokára figyelemmel a vádlottat a Btk. 33. § (4) bekezdése alkalmazásával a Btk. 50. § (1) bekezdése alapján pénzbüntetésre ítélte. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlott tekintetében a kiszabott pénzbüntetés napi tételszáma igazodik az elkövetett cselekmény tárgyi súlyához, a vádlott személyiségében és a cselekményében rejlő társadalomra veszélyességhez, a bűnössége fokához, az enyhítő körülmények számához és nyomatékához. Helyesen járt el akkor is az elsőfokú katonai tanács, amikor a Btk. 2. § (1) bekezdését alkalmazva, az elkövetéskor hatályban lévő Btk. 50. § (3) bekezdése alapján a pénzbüntetés egynapi összegét a törvényi minimumban határozta meg, amely arányos a vádlott anyagi teherbíró képességével. Az így kiszabott pénzbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[17] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén történő átváltoztatásra vonatkozó rendelkezése is törvényes, ezért azt a másodfokú bíróság helybenhagyta.

[18] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén és a Be. 606. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2024. augusztus 30.

Dr. Török Zsolt hb. dandártáborok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó

bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 43.Kb.107/2023/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.21/2024/8. számú ítéletében írt változtatással 2024. augusztus 30. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2024. augusztus 30.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke